

Dnia 28 grudnia 2022 r.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie wykonuje upoważnienie zawarte w art. 21a ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1709 oraz z 2022 r. poz. 1700 i 1933), zwanej dalej „ustawą o KRK” oraz zastępuje obowiązujące rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 kwietnia 2021 r. w sprawie sposobu i trybu udzielania informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych z Krajowego Rejestru Karnego, udzielanych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, sposobu zakładania konta użytkownika i konta instytucjonalnego dla informacji udzielanych na zapytanie lub wnioski oraz zakresu informacji o osobie lub o podmiocie zbiorowym udzielanej na żądanie (Dz. U. poz. 728).

Projektodawca wskazuje, że potrzeba podjęcia prac legislacyjnych w przedmiocie wydania nowego rozporządzenia wynika z planowanego przeniesienia e-usługi udzielania informacji z Krajowego Rejestru Karnego, zwanego dalej „KRK”, na nową platformę usług elektronicznych Ministerstwa Sprawiedliwości oraz podyktowana jest zamiarem wykorzystania w procesie zakładania kont w systemie teleinformatycznym tzw. Modułu Tożsamości, tj. systemu zapewniającego identyfikację i uwierzytelnienie użytkowników, zintegrowanego z dedykowanym systemem kont osób fizycznych oraz kont podmiotów, z których wykorzystaniem uwierzytelnieni użytkownicy będą wysyłać zapytania i wnioski oraz otrzymywać informacje z KRK.

Moduł Tożsamości wykorzystywany jest obecnie, na podstawie przepisów wykonawczych do art. 53d ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072, z 2021 r. poz. 1236 oraz z 2022 r. poz. 655, 1259 i 1933), w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe. W przypadku postępowań sądowych podstawę normatywną do skorzystania z Modułu Tożsamości stanowi rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie konta w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe (Dz. U. poz. 2204), zwane dalej „rozporządzeniem o kontach w postępowaniu sądowym”.

Chcąc wykorzystać Moduł Tożsamości na potrzeby e-usługi udzielania informacji z KRK należałoby dokonać daleko idących modyfikacji obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 kwietnia 2021 r. w sprawie sposobu i trybu udzielania informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych z Krajowego Rejestru Karnego,

udzielanych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, sposobu zakładania konta użytkownika i konta instytucjonalnego dla informacji udzielanych na zapytanie lub wnioski oraz zakresu informacji o osobie lub o podmiocie zbiorowym udzielanej na żądanie, poprzez wprowadzenie w nim przepisów analogicznych do rozporządzenia o kontach w postępowaniu sądowym. Podkreślić bowiem należy, że proces zakładania konta (użytkownika, instytucjonalnego) z wykorzystaniem Modułu Tożsamości znacząco różni się od sposobu określonego w dotychczasowym rozporządzeniu. Obszernym zmianom i uzupełnieniom musiałyby ulec nie tylko definicje, którymi posługuje się obecne rozporządzenie, czy wymogi dotyczące zakładania konta, ale także przepisy określające sposób wykorzystania kont w procesie składania zapytań lub wniosków oraz udzielania informacji z KRK. W ocenie projektodawcy tak istotna ingerencja w treść obowiązującego rozporządzenia mogłaby uczynić ten akt normatywny nieczytelny. Projektodawca uznał zatem, że kompleksowe uregulowanie sposobu zakładania konta powinno być przedmiotem nowego aktu wykonawczego.

Projektowane rozporządzenie przewiduje udzielanie informacji o osobach i o podmiotach zbiorowych z KRK na dwa sposoby:

- 1) za pośrednictwem systemu teleinformatycznego umożliwiającego złożenie zapytania lub wniosku przy wykorzystaniu konta użytkownika albo konta instytucjonalnego, a także złożenie i doręczanie innych pism w postępowaniu toczącym się na podstawie złożonego zapytania lub wniosku, zgodnie z art. 19 ust. 1b ustawy o KRK;
- 2) za pośrednictwem usługi sieciowej, za pomocą aplikacji dostępowej uprawnionych podmiotów, zgodnie z art. 19 ust. 1b ustawy o KRK.

1. Sposób zakładania konta użytkownika oraz konta użytkownika instytucjonalnego.

Udzielanie informacji o osobie albo informacji o podmiocie zbiorowym na zapytanie lub wnioski za pośrednictwem systemu teleinformatycznego jest sposobem uzyskiwania informacji dostępnym już od 1 lipca 2014 r., niezależnie od możliwości udzielania informacji w postaci papierowej. Skorzystanie w celu uzyskania wyżej wymienionych informacji z systemu teleinformatycznego ma charakter fakultatywny. O wyborze tego sposobu uzyskania informacji decyduje, zgodnie z art. 19 ust. 1b, osoba lub podmiot występujący do KRK z wnioskiem lub zapytaniem. W przypadku złożenia zapytania lub wniosku za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, doręczenie informacji również następuje za pośrednictwem tego systemu.

Projekt przewiduje, że składanie zapytań i wniosków za pośrednictwem systemu teleinformatycznego oraz doręczanie informacji z KRK będzie realizowane tak jak dotychczas, przy użyciu dwóch rodzajów kont – konta użytkownika i konta instytucjonalnego. Zmieni się natomiast sposób zakładania tych kont. Mianowicie będą one tworzone z wykorzystywaniem nowoczesnych rozwiązań informatycznych, które oferuje nowa platforma usług Ministerstwa Sprawiedliwości, tj. Portal Rejestrów Sądowych (PRS). Przewiduje się również, że konta założone na potrzeby uzyskiwania informacji z KRK będą mogły być wykorzystywane także na potrzeby uzyskiwania dostępu do szeregu innych usług Ministerstwa Sprawiedliwości. Chodzi tu w szczególności o możliwość korzystania z elektronicznych usług dotyczących Krajowego Rejestru Sądowego i Krajowego Rejestru Zadłużonych.

Składanie zapytań lub wniosków oraz uzyskiwanie informacji z KRK możliwe będzie przy użyciu:

- 1) konta użytkownika – dedykowanego osobom fizycznym, które składają wnioski w celu uzyskania z KRK informacji o sobie samym, realizując uprawnienie wynikające z art. 7 ust. 1 i 1a ustawy o KRK oraz – po aktywacji na koncie użytkownika profilu KRK – osobom fizycznym, które są uprawnione do składania zapytań na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o KRK, a także osobom fizycznym, które składają wnioski w imieniu innej osoby fizycznej (np. pełnomocnik, przedstawiciel ustawowy),
- 2) konta instytucjonalnego – dedykowanego podmiotom niebędącymi osobami fizycznymi (np. osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, organom administracji publicznej), które składają zapytania w celu uzyskania z KRK informacji na podstawie art. 6 ust. 1, art. 6 ust. 2 oraz wnioski na podstawie art. 7 ust 2 ustawy o KRK.

Przepisy § 3 ust. 1 i 2 regulują sposób zakładania konta użytkownika. Założenie takiego konta pozwoli właścicielowi konta, tj. osobie fizycznej, dla której je założono, na składanie wniosków do KRK na podstawie art. 7 ust. 1 i 1a ustawy o KRK. Podkreślić należy, że uzyskanie informacji o sobie samym na wniosek zainteresowanej osoby nie wymaga aktywacji profilu KRK.

Zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 projektu rozporządzenia założenie konta użytkownika przez osobę fizyczną dokonuje się w systemie teleinformatycznym po określeniu nazwy użytkownika, adresu poczty elektronicznej do powiadomień, hasła oraz złożeniu podpisu zaufanego, kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu osobistego albo uwierzytelnieniu przez użycie środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej. Podanie prywatnego adresu

poczty elektronicznej użytkownika jest uzasadnione względami bezpieczeństwa. Na taki adres użytkownik systemu teleinformatycznego będzie bowiem otrzymywał powiadomienia z systemu teleinformatycznego o zaistniałych zdarzeniach związanych z korzystaniem z konta. Dzięki umożliwieniu otrzymywania informacji na adres poczty elektronicznej użytkownik będzie mógł zareagować w przypadku próby uwierzytelnienia się przez osoby nieuprawnione. Adres poczty elektronicznej stanowi powszechnie używany kanał przesyłania informacji osobom korzystającym z usług świadczonych drogą internetową, do którego większość osób jest przyzwyczajona, a wręcz oczekuje powiadomień o określonych zdarzeniach tą drogą.

Identyfikator osoby fizycznej, odpowiadający jej imieniu lub imionom i nazwisku będą ustalane na podstawie danych odpowiednio z kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu osobistego lub podpisu zaufanego albo na podstawie danych identyfikujących osobę fizyczną przekazanych za pomocą środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej i zapisywane na koncie.

Konto użytkownika będzie zakładane w systemie teleinformatycznym także po złożeniu wniosku z konta osoby fizycznej, które przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia zostało utworzone na podstawie przepisów wykonawczych do art. 53d ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Taki uproszczony sposób zakładania konta użytkownika ma na celu rozciągnięcie rozwiązań przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu także na funkcjonujące obecnie konta osób fizycznych utworzone w celu skorzystania z elektronicznego Krajowego Rejestru Sądowego (eKRS) lub Krajowego Rejestru Zadłużonych (KRZ) (§ 3 ust. 3 projektu rozporządzenia).

Z chwilą założenia konta użytkownika, osoba fizyczna, która je założyła, stanie się administratorem konta i uprawnionym użytkownikiem oraz uzyska uprawnienie do składania wniosków, odbioru informacji z Rejestru oraz informacji z rejestru karnego państwa obcego, a także składania oraz odbioru innych pism w postępowaniach toczących się na podstawie wniosków, w zakresie określonym w art. 7 ust. 1 i 1a ustawy o KRK (§ 3 ust. 4 projektu rozporządzenia).

Jako administrator konta osoba ta uzyska uprawnienie do zarządzania kontem na koncie własnym lub koncie innego właściciela konta, natomiast jako użytkownik uprawniony otrzyma możliwość wykonywania na koncie własnym lub koncie innego właściciela konta czynności innych niż zarządzanie kontem (por. § 2 ust. 1 pkt 7 i 8 projektu rozporządzenia).

W przepisach § 3 ust. 5-9 projektu rozporządzenia uregulowano wymogi związane ze zmianą hasła lub nazwy użytkownika, zmianą lub dodaniem imienia lub nazwiska

lub dodaniem identyfikatora osoby fizycznej, dodaniem lub zmianą identyfikatora osoby fizycznej. Natomiast w § 4 określono sposoby uwierzytelnienia się osoby fizycznej w systemie teleinformatycznym. Przyjęto w tym zakresie analogiczne rozwiązania do zawartych w § 3 i § 4 rozporządzenia o kontach w postępowaniu sądowym. Wynika to z tego, że oba akty normatywne odnoszą się w tym zakresie do tych samych rozwiązań technicznych.

Zgodnie z § 5 ust. 1 i 2 projektu rozporządzenia założenie konta instytucjonalnego wymaga przesłania do Ministra Sprawiedliwości, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, zgłoszenia potrzeby posiadania konta wraz z jednoczesnym zgłoszeniem administratora lub administratorów konta. Do zgłoszenia należy dołączyć dokumenty potwierdzające umocowanie do działania w imieniu podmiotu niebędącego osobą fizyczną. Załączenie dokumentów nie jest wymagane jeżeli stwierdzenie umocowania jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego Minister Sprawiedliwości ma dostęp drogą elektroniczną, jednakże okoliczność tę należy wskazać w treści zgłoszenia.

W przepisach § 5 ust. 3 i 4 projektu rozporządzenia określono obligatoryjne elementy zgłoszenia oraz przesłanki negatywne założenia konta. Natomiast w § 6 określono uprawnienia związane z wyznaczeniem administratorów konta oraz użytkowników uprawnionych. Również w tym zakresie przyjęto analogiczne rozwiązania do zawartych odpowiednio w § 5 ust. 3 i 4 i § 6 rozporządzenia o kontach w postępowaniu sądowym, co wynika przyjęcia tych samych rozwiązań technicznych. W przypadku zgłoszenia dotyczącego konta instytucjonalnego należało będzie dodatkowo wskazać na potrzebę aktywacji profilu KRK, a więc przyznania w systemie teleinformatycznym uprawnień umożliwiających składanie zapytań lub wniosków, odbiór informacji z Rejestru i informacji z rejestru karnego państwa obcego, a także składanie oraz odbiór innych pism w postępowaniach toczących się na podstawie zapytań lub wniosków (§ 5 ust. 3 pkt 6 i § 2 ust. 1 pkt 9 projektu rozporządzenia).

W paragrafie 6 projektu rozporządzenia przewidziano dodatkowy sposób zakładania konta instytucjonalnego, tj. konta podmiotu niebędącego osobą fizyczną. Minister Sprawiedliwości założy takie konto także po zgłoszeniu za pośrednictwem systemu teleinformatycznego potrzeby aktywacji profilu KRK z konta podmiotu niebędącego osobą fizyczną, które utworzono na podstawie przepisów wykonawczych do art. 53d ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Uproszczony sposób zakładania konta ma na celu rozciągnięcie rozwiązań przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu także na konta podmiotów niebędących osobami fizycznymi utworzone w celu skorzystania z Krajowego Rejestru Zadłużonych (KRZ).

W paragrafie 8 ust. 1 i 2 projektu rozporządzenia uregulowano sposób aktywacji profilu KRK, co dotyczy kont, na których taki profil nie został jeszcze aktywowany (§ 2 ust. 1 pkt 9 projektu rozporządzenia). Aktywacji profilu KRK dokona Minister Sprawiedliwości po zgłoszeniu, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, potrzeby aktywacji tego profilu. Chodzi tu o konta użytkowników oraz o konta utworzone na podstawie przepisów wykonawczych do art. 53d ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Administrator konta instytucjonalnego oraz administrator konta użytkownika, na którym dokonana zostanie aktywacja profilu KRK, uzyska w momencie aktywacji profilu KRK uprawnienie do wskazywania w systemie teleinformatycznym uprawnionych użytkowników profilu KRK. Uprawnienie to zostanie przyznane wyłącznie podmiotom, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 – 10a ustawy o KRK. Uprawnieni użytkownicy profilu KRK to użytkownicy posiadający uprawnienie do składania w imieniu właściciela konta zapytań lub wniosków, odbioru informacji z Rejestru oraz informacji z rejestru karnego państwa obcego, a także składania oraz odbioru innych pism w postępowaniach toczących się na podstawie zapytań lub wniosków (§ 8 ust. 3 w zw. z § 2 ust. 1 pkt 9 projektu rozporządzenia). W przypadku aktywacji profilu KRK na koncie użytkownika (osoby fizycznej) jego właściciel uzyska uprawnienie do składania z tego konta zapytań lub wniosków, odbioru informacji z Rejestru oraz informacji z rejestru karnego państwa obcego, a także składania oraz odbierania innych pism w postępowaniach toczących się na podstawie zapytań lub wniosków, w odniesieniu do danych innych podmiotów niż właściciel konta (§ 9 projektu rozporządzenia). W takim przypadku nie będzie możliwości wyznaczenia uprawnionych użytkowników profilu KRK, a uprawnienie do składania zapytań lub wniosków będzie realizowane przez właściciela konta, tj. osobę fizyczną, dla której założono konto. Powyższa zasada dozna wyjątku w przypadku osób fizycznych, którym na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o KRK przysługuje prawo do uzyskiwania informacji o innej osobie. Głównie będą to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i będące pracodawcami uprawnionymi do uzyskiwania informacji o pracownikach i kandydatach na pracowników. Osoby wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy o KRK będą mogły wskazywać na koncie uprawnionych użytkowników profilu KRK, co znalazło wyraz w projektowanym § 8 ust. 3 rozporządzenia.

2. Sposób i tryb udzielania informacji o osobach i informacji o podmiotach zbiorowych, udzielanych na zapytanie lub wniosek za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

W § 10 projektu rozporządzenia przewidziano, że informacje z Rejestru oraz informacje z rejestru karnego państwa obcego udzielane będą za pośrednictwem konta użytkownika albo użytkownika instytucjonalnego, po uwierzytelnieniu się właściciela konta użytkownika lub uprawnionego użytkownika profilu KRK w systemie teleinformatycznym oraz złożeniu zapytania lub wniosku.

Złożenie zapytania lub wniosku za pośrednictwem konta użytkownika albo konta instytucjonalnego w systemie teleinformatycznym wymagało będzie wprowadzenia treści zapytania lub wniosku, dołączenia załączników (o ile są niezbędne), w szczególności potwierdzających uprawnienie do uzyskania informacji z Rejestru oraz informacji z rejestru karnego państwa obcego, opatrzenia zapytania lub wniosku kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym lub podpisem zaufanym uprawnionego użytkownika, uiszczenia opłaty za pomocą udostępnianego przez system teleinformatyczny mechanizmu gwarantującego nieodwracalne zainicjowanie procedury opłacenia zapytania i identyfikację wnoszącego opłatę, jeżeli do uzyskania informacji na podstawie danego zapytania wymagane jest uiszczenie opłaty oraz wysłania zapytania lub wniosku do Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego, zwanego dalej „biurem informacyjnym” – przez właściciela konta użytkownika albo uprawnionego użytkownika profilu KRK (§ 11 projektu rozporządzenia).

Wymóg podpisania zapytania lub wniosku kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym przewiduje art. 19 ust. 2c i 3a ustawy o KRK. Rozporządzenie określając czynności składające się na złożenie zapytania lub wniosku powtarza ten wymóg. Złożenie zapytania lub wniosku oraz doręczenie informacji z Rejestru lub informacji z rejestru karnego państwa obcego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, jak również składanie i doręczanie innych pism w postępowaniu toczącym się na podstawie tych zapytań lub wniosków (zgodnie z art. 19a ust. 1 ustawy o KRK), będzie realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Uznano za zbędne powtarzanie w treści projektu rozporządzenia odpowiednich regulacji zawartych w tych przepisach. Za wystarczające uznano wskazanie w § 13 projektowanego rozporządzenia, że informację z Rejestru oraz informację z rejestru karnego państwa obcego

doręcza się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w taki sposób, że umieszcza się je na koncie użytkownika albo koncie instytucjonalnym, z którego zapytanie lub wniosek został złożony.

W § 12 projektowanego rozporządzenia wskazano, że niezwłocznie po złożeniu zapytania lub wniosku, na koncie użytkownika albo koncie instytucjonalnym, z którego wysłano zapytanie lub wniosek, umieszczane jest elektroniczne potwierdzenie złożenia zapytania lub wniosku zawierające zestaw danych wskazujący zapytanie lub wniosek, datę złożenia zapytania lub wniosku, właściciela konta, z którego konta zapytanie lub wniosek zostało złożone, a w przypadku gdy składającym zapytanie lub wniosek jest uprawniony użytkownik profilu KRK, także dane tego użytkownika.

W przypadku stwierdzenia rozbieżności między danymi osobowymi zgromadzonymi w Rejestrze a danymi osobowymi zawartymi w zapytaniu lub we wniosku albo stwierdzenia rozbieżności między danymi o podmiocie zbiorowym zgromadzonymi w Rejestrze a danymi zawartymi w zapytaniu lub we wniosku, jeżeli nie budzą one wątpliwości co do tożsamości osoby lub oznaczenia podmiotu, informacja z Rejestru zawierała będzie wykaz tych rozbieżności (§ 14 projektowanego rozporządzenia).

W § 15-17 projektu rozporządzenia określono treść oraz postać informacji udzielanej z KRK. Jeżeli dane osobowe osoby, której dotyczy zapytanie lub wniosek nie są zgromadzone w KRK lub są zgromadzone w KRK z zastrzeżeniem, o którym mowa w art. 14a lub art. 20 ust. 1c ustawy o KRK, przy czym skazania objęte zastrzeżeniem są jedynymi skazaniami osoby, której dotyczy zapytanie lub wniosek, wydawana będzie informacja zawierająca treść złożonego zapytania lub wniosku z adnotacją „NIE FIGURUJE”. Jeżeli dane o podmiocie zbiorowym, którego dotyczy zapytanie lub wniosek, nie są zgromadzone w KRK, wydawana będzie informacja zawierająca treść złożonego zapytania lub wniosku z adnotacją „NIE FIGURUJE” (§ 15 projektu rozporządzenia). Jeżeli dane osobowe osoby, której dotyczy zapytanie lub wniosek, są zgromadzone w KRK, wydawana będzie informacja zawierająca treść złożonego zapytania lub wniosku oraz dane w zakresie objętym zapytaniem lub wnioskiem. Jeżeli dane o podmiocie zbiorowym, którego dotyczy zapytanie lub wniosek, są zgromadzone w KRK, wydaje się informację zawierającą treść złożonego zapytania lub wniosku oraz dane w zakresie objętym zapytaniem lub wnioskiem (§ 16 projektu rozporządzenia). Zgodnie z § 17 ust. 1 i 2 projektu rozporządzenia informacja z rejestru karnego państwa obcego udzielona na zapytanie lub wniosek dołączana będzie do informacji, o której mowa w § 15 ust. 1 oraz w § 16 ust. 1 lub będzie przekazywana jako załącznik do pisma sporządzonego w systemie teleinformatycznym. W przypadku gdy rejestr karny państwa

obcego odmówił udzielenia informacji, przepis § 17 ust. 1 znajdzie zastosowanie odpowiednio do przekazania informacji o takiej odmowie.

3. Sposób i tryb udzielania informacji o osobach i informacji o podmiotach zbiorowych, udzielanych na żądanie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Projekt rozporządzenia nie dokonuje modyfikacji sposobu składania oraz uzyskiwania informacji z Rejestru, na żądanie podmiotów uprawnionych, w stosunku do dotychczas obowiązujących zasad.

W § 18 projektowanego rozporządzenia określono sposób udzielania informacji z Rejestru na żądanie – sposobem tym jest usługa sieciowa korzystająca z pomocy aplikacji dostępowej uprawnionych podmiotów. Usługa sieciowa (ang. web service) to właściwość systemu teleinformatycznego polegająca na powtarzalnym wykonywaniu przez ten system z góry określonych funkcji po otrzymaniu, za pomocą sieci teleinformatycznej, danych uporządkowanych w określonej strukturze (§ 2 pkt 19 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych). Usługa umożliwia, przy wykorzystaniu specyfikacji technicznej usługi, zestawienie połączenia z aplikacjami dostępowymi, których dostosowanie i utrzymanie leży po stronie podmiotów korzystających z usługi.

Zgodnie z § 19 projektu rozporządzenia, podmiot uprawniony będzie wskazywał w żądaniu udzielenia informacji o osobie jej numer PESEL lub inne jej dane osobowe (pierwsze imię, nazwisko, imię matki lub imię ojca, datę urodzenia). Możliwe będzie także wskazanie w żądaniu wszystkich tych danych. Należy podkreślić, że w większości przypadków wystarczające dla wyszukania osoby w KRK jest użycie jej numeru PESEL, ze względu na jego unikalność i powszechność wśród obywateli polskich. Możliwość wskazania w żądaniu innych danych osobowych przewidziano dla przypadków, gdy osoba, której ma dotyczyć żądanie nie posiada numeru PESEL lub jest on nieznany. Jednocześnie zakres tych danych został określony w taki sposób, by przeszukanie KRK przez system teleinformatyczny na podstawie tak wypełnionego żądania, dało wynik pewny i jednoznaczny. Podmiot uprawniony w każdym wypadku musi też wskazać postępowanie lub zadanie, w związku z którym zachodzi potrzeba uzyskania informacji. Wymóg ten wynika z brzmienia art. 6 ust. 1 pkt 4-7 i 8 ustawy o KRK,

określającym zakres uprawnienia podmiotów tam określonych do uzyskiwania informacji z KRK. Wskazanie postępowania lub zadania pozwala na zachowanie zasady rozliczalności danych osobowych.

Analogiczne kwestie w odniesieniu do żądania udzielenia informacji dotyczącej podmiotu zbiorowego normuje § 20 projektu rozporządzenia. Wskazanie numeru KRS podmiotu zbiorowego powinno być podstawowym sposobem jego identyfikacji w KRK. Numer ten posiada bowiem znaczna część podmiotów mieszczących się w zakresie definicji z art. 2 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2020 r. poz. 358, z 2021 r. poz. 1177 oraz z 2022 r. poz. 1488 i 1726). W odniesieniu do innych podmiotów przewidziano możliwość wyszukania według numeru w innym rejestrze, właściwym dla danego podmiotu (np. odpowiednika KRS w innym państwie) lub nazwy podmiotu. Także w przypadku żądań udzielenia informacji o podmiocie zbiorowym konieczne jest wskazanie postępowania lub zadania, w związku z którym zachodzi potrzeba uzyskania informacji.

W § 21 projektu rozporządzenia określono przypadek wyszukania osoby lub podmiotu zbiorowego w KRK. Przepis ten określa jednocześnie zakres informacji udzielanych uprawnionemu podmiotowi w takim przypadku – będą to wszystkie dane tej osoby lub podmiotu zbiorowego, jakie zgromadzono w KRK. Podmioty, którym art. 19 ust. 1aa ustawy o KRK umożliwia uzyskanie informacji z KRK na podstawie złożonego żądania, są uprawnione, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4-7 i 8 ustawy o KRK, do uzyskania wszystkich informacji o osobie lub o podmiocie zbiorowym, jakie podlegają gromadzeniu w KRK. Należy przy tym zauważyć, że zasada udostępniania podmiotom wymienionym w tym przepisie wszystkich danych o osobie dozna wyjątku w przypadku, określonym w art. 14a lub art. 20 ust. 1 c ustawy o KRK. Zgodnie z art. 14a ustawy o KRK, informacja o osobie sporządzona na podstawie danych zgromadzonych w Rejestrze dla celów innych niż postępowanie karne nie zawiera danych o skazaniach będących obywatelami polskimi prawomocnie skazanymi przez sądy państw obcych, jeżeli od daty uprawomocnienia się orzeczenia upłynął okres wskazany w art. 76 § 1 albo art. 107 k.k. w stosunku do określonych w nich kar oraz środków karnych. W takich sytuacjach informacja udzielona uprawnionemu podmiotowi zgodnie z § 21 projektu rozporządzenia, nie będzie zawierała ww. danych. Zgodnie zaś z art. 20 ust. 1 c ustawy o KRK „W przypadku zastrzeżenia przez organ centralny państwa członkowskiego Unii Europejskiej w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o KRK, że przekazana informacja może być wykorzystywana wyłącznie dla celów prowadzonego postępowania karnego, informacja o osobie sporządzona dla celów innych niż postępowanie karne nie

zawiera danych o skazaniach, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 4 ustawy o KRK. W takim przypadku w informacji o osobie, udzielanej właściwym organom państw obcych, wskazuje się fakt zgłoszenia takiego zastrzeżenia, państwo, którego organ centralny zgłosił zastrzeżenie, oraz sąd, który wydał wyrok skazujący, i datę jego wydania, jak również sygnaturę akt sprawy, jeżeli jest znana.”

Informacja udzielona na podstawie § 21 projektu rozporządzenia będzie ponadto w każdym przypadku zawierała dane, jakie podmiot uprawniony wskazał w żądaniu, zgodnie z § 19 i 20 projektu rozporządzenia. Pozwoli to na właściwe zinterpretowanie informacji z KRK przez użytkownika, który sporządził żądanie udzielenia informacji.

Paragraf 22 projektu rozporządzenia reguluje przypadek negatywnego przeszukania KRK na podstawie danych wymienionych w żądaniu. Uprawniony podmiot uzyska wówczas informację o treści „*W Rejestrze nie znaleziono danych odpowiadających danym wskazanym w żądaniu*”, a także wskazane wcześniej dane.

4. Inne informacje i oświadczenia dotyczące rozporządzenia.

W obowiązującym stanie prawnym do udzielania informacji o osobach i informacji o podmiotach zbiorowych wykorzystywany jest system teleinformatyczny (Platforma www.ekrk.gov.pl), którego funkcjonowanie określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 kwietnia 2021 r. w sprawie sposobu i trybu udzielania informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych z Krajowego Rejestru Karnego, udzielanych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, sposobu zakładania konta użytkownika i konta instytucjonalnego dla informacji udzielanych na zapytanie lub wnioski oraz zakresu informacji o osobie lub o podmiocie zbiorowym udzielanej na żądanie (Dz. U. poz. 728). System teleinformatyczny wykorzystywany jest od ponad 8 lat przy zachowaniu niezmiennych dotychczas funkcjonalności. Od momentu rozpoczęcia pandemii COVID 19 znacząco zwiększyła się liczba obsługiwanych z pomocą platformy zapytań i wniosków: w 2019 r. odnotowano łącznie – 157.921, w 2020 r. – 297.443, zaś w 2021 r. – 448.929 wniosków i zapytań. Zwiększona liczba wniosków i zapytań uwidoczniła problemy jakie generuje obecna platforma, w szczególności: skomplikowane rozwiązania architektoniczne powodujące, że pracownicy biura informacyjnego udzielając odpowiedzi muszą pracować w dwóch niezależnych systemach, czy brak rozwiązań umożliwiających automatyzację i skrócenie terminów udzielania informacji.

W ostatnich latach Minister Sprawiedliwości stworzył nową platformę umożliwiającą korzystanie z niektórych usług elektronicznych Ministerstwa Sprawiedliwości i resortu sprawiedliwości – tzw. Portal Rejestrów Sądowych (<https://prs.ms.gov.pl/>). Zakłada się, że usługi realizowane przez Ministra Sprawiedliwości będą przenoszone na tę platformę. Celem platformy jest m.in. stworzenie jednego punktu dostępowego (tzw. one stop shop) do niektórych z usług Ministerstwa Sprawiedliwości, oparcie ich na zunifikowanym sposobie uwierzytelniania użytkowników i identyfikacji w systemie, udostępnienie usług opartych na systemach dziedziny, zgodnie z procedurami określonymi w tej platformie, a także zmniejszenie kosztów wdrożeń, do których zobowiązują Ministra Sprawiedliwości obowiązujące przepisy prawa (np. integracji z węzłem krajowym przewidzianej w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej, zapewnienia dostępności stron internetowych zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych).

Modyfikacja platformy eKRK i sposobu wnioskowania o elektroniczne zaświadczenie z KRK objęta została zakresem projektu „Budowa systemu informatycznego Krajowego Rejestru Karnego wraz ze zmianami organizacyjnymi i legislacyjnymi - KRK 2.0” (finansowanego ze środków: POWER.02.17.00-00-0001/16), stanowiąc jeden z produktów tego projektu. Cel tego produktu to zmiana sposobu uwierzytelniania w systemie, poprawa bezpieczeństwa oraz automatyzacja przetwarzania niektórych z wniosków i zapytań realizowanych w systemie. Powyższe założenia zostaną zrealizowane poprzez wdrożenie eKRK na Portalu Rejestrów Sądowych.

Projektowane zmiany legislacyjne zmierzają do wykorzystywania w procesie zakładania kont w systemie teleinformatycznym – za pośrednictwem których będą składane wnioski i zapytania do KRK – tzw. Modułu Tożsamości, tj. systemu zapewniającego identyfikację i uwierzytelnienie użytkowników, zintegrowanego z dedykowanym systemem kont osób fizycznych oraz kont podmiotów. Korzystając z kont w tzw. Module Tożsamości uwierzytelnieni użytkownicy będą mogli składać zapytania i wnioski do KRK oraz otrzymywać na nie odpowiedzi. Zakłada się, że w celu składania wniosków i zapytań do KRK konto podmiotu niebędącego osobą fizyczną (konto instytucjonalne) będzie musiało uzyskać dodatkowe uprawnienia, co określa się w projektowanym rozporządzeniu jako aktywację profilu KRK.

5. Przepisy przejściowe.

W § 23 ust. 1 projektu rozporządzenia przewidziano, że jeżeli zapytanie lub wniosek o informację z Rejestru lub informację z rejestru karnego państwa obcego zostało złożone za pośrednictwem systemu teleinformatycznego przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, informacji należało będzie udzielić na podstawie dotychczasowego rozporządzenia, na konto użytkownika albo konto instytucjonalne, za pośrednictwem którego złożono zapytanie lub wniosek. Natomiast w § 23 ust. 2 projektu rozporządzenia wskazano, że konta użytkownika oraz konta instytucjonalne założone w systemie teleinformatycznym na podstawie dotychczasowego rozporządzenia, dostępne będą dla użytkowników kont przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, z wyłączeniem możliwości przesyłania nowych zapytań i wniosków.

W paragrafie 24 projektu wskazano, że traci moc dotychczasowe rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 kwietnia 2021 r. w sprawie sposobu i trybu udzielania informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych z Krajowego Rejestru Karnego, udzielanych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, sposobu zakładania konta użytkownika i konta instytucjonalnego dla informacji udzielanych na zapytanie lub wniosek oraz zakresu informacji o osobie lub o podmiocie zbiorowym udzielanej na żądanie (Dz. U. poz. 728).

W § 25 projektu rozporządzenia przewidziano, że powinno ono wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Tak określony termin pozwoli adresatom przepisów na zapoznanie się z nowymi regulacjami i wynikającymi z nich zmianami w sposobie pozyskiwania informacji z KRK.

Projekt rozporządzenia nie jest niezgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt nie był przedstawiany właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnień.

Projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej.

OSR projektu nie był oceniany w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 4 i § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.